

ברקין, לרוב, ומאנסר בקרציני כמו התענוג המושלש המושלם

ידד יהודי בקשקית של ג'וליה ברית המליה המושלמת

במרבית בוגרי מחברות הקולנוע, נהאבה העצומה לשפת הקולנוע עצמו.

סירטו המתאר גילגוליה של מישפחה בורגנית בעיר-שדה צרפתית משנות הש' לרשים ועד היום, כשבמרכז הסיפור ניצבת כובסת (ז'אן מורו) שנישאת לאחד הבנים, ועוברת בהדרגה מהמעמד המנוצל למעמד המנצל - הוא, בעת-הבונה-ראחת תיאור רגיש ואהב של אנשים ותקופה שחלפה (זה כולל את כל ריגעי המשבר שידעה צרפת בתקופה זו, כמו מילחמת-העולם, ההשתלטות הכלכלית האמריקאית ומלחמת האזרחים), עם ביקורת חברתית נוקבת.

ז'אן-שארל טאקלה, לעומתו, הוא מבקר השייך לדור קודם, ממיסדי גליה-ביקורת החדש יחד עם אנדרה באזן, חסריסאי של סרטים כמו הגיבורים עייפים והפנע אינו משתלם, שהחל לבנים בעצמו רק לפני שש שנים.

דודג, דודנית הוא סירטו השני בסך-הכל. זהו סיפור-אהבה סהור עדי-כדי זרות, שי' תוך כדי השתלשלותו תולף טאקלה על-פני הלכיה-רוח והטיפוסים האופייניים ל- מעמד-הבינוני הצרפתי. השתקנית הראי שית בסרט, מריהלן בארו, היא אחייניתו של ז'אן-לואי המפורסם.

טיפוסים יוצאי-דופן. רובר בגאון גם הוא מבקר, הפעיל עד עצם היום הזה. שלא כשני קודמיו, הביקורת היא עדיין עיסוקו העיקרי, והוא הית שייך מלכת-חילה, לזרם הפוך למחברות הקולנוע. בי תחילת שנות החמישים התקף את הניארי ריאליזם ובסוף החמישים ניהל מילחמת-חורמה נגד גודאר, כאשר הוא מצדד בי סינגון סימלי-חלומי, דוגל בסוריאליזם, ותומך ביוצרים שמשום-מה לא השתייכו מעולם לזרם מוגדר בקולנוע הצרפתי (כמו לואי מאל).

סירטו רציני כמו התענוג הוא דוגמה טובה לעקרונות שבהם הוא מאמין. זהו סיפור סוריאליסטי על משולש מושלם, שני גברים ואשה (גיין בילקין) היוצאים למסע דימויני על-פני צרפת ופוגשים בי אוסף של טיפוסים יוצאי-דופן, המגלמים על-ידי כמה שחקנים ידועים כמו מישל לונסדאל, סרז' גינסבורג ואנדריאה פראול (מן הזליה הגדולה).

מסרת הסרט היא, להציג את השפעות-הגומלין שבין שלישייה כזאת לבין העיר לם והסביבה, והסינגון הזכיר לרבים את רוח החופש של בוניאל (התסריט נכתב בשיתוף-פעולה עם תסריטאי רוח החופש, ז'אן-קלוד קריאר), עד שבגאון מצא לגי כון לציין כי הסרט נכתב ארבע שנים לפני שיצא אל הבד (1975), כך שלא מדובר כאן בפלאגיאט.

סיפור מוזר. לואי מאל, שהוזכר כבר, מוצג גם הוא במסגרת השבוע. אומנם מאל, במאי הנאהבים, מעלית לגרדום, וי' וזה מאריה, הלחישה שבלב ולאקומוב לוי טיין, מפורסם הרבה יותר מכל שאר היוצרי רים הכלולים באותה מסגרת. אולם סירטו החדש, ירח שחור - סיפור מוזר על נער רה הנמלטת מעולם בו נטושה מלחמה בין גברים לנשים ומוצאת מיפלט בבית מבודד, שבו שוכנים זקנה שאינה יורדת ממטותה, את אהותה, המישה-עשר ילדים וכל מיני חיות מוזרות - הוא מעין משל

(המשך בעמוד 42)

קאתרין דנב: היפה מתייפייפת

צרה שלישית, הקשורה בשיטות-ההפקה הבינלאומיות, היתה שסרט זה, שחלק משחקניו צרפתיים וחלקם איטלי-קיים, יגיע לישראל בגרסה צרפתית. ואם הדבר נוח לקאתרין דנב ולמישל בוזופי (המעצב להפליא דמות של אינק-וויזיטור מודרני), הוא הורס לחלוטין את אמניותו של ג'אן-קארלו ג'יאניני, במיוחד במונולוג סופי, כאשר קשה למצוא קשר כלשהו בין המילים הנשמעות באוזן, לבין ההבעה הנראית לעין.

כתונת איטלקית

שערווייה בצמרת (סינמה 2, תל-אביב, איטליה) - השערווייה שבה מדובר, הרעיזה את אמות-הסיפים של איטליה בתחילת המאה. טוליו מורי, נער-שע' שועים חסרי-דאגה ובעל שאיפות פוליטיות, בנו של רופא מהולל ומנהיג רוחני של הסוציאליסטים, רוצח את גיסו, אציל גס-רוח וממורמר, שירד לחיי רעייתו והתעלל בה. מאורו (אנטוניו היפה) בולוניני מנסה, בסירטו, לשחזר את הפרשה ולהאירה באור מודרני, תוך הדגשת המומנטים של העימות הפוליטי והרקע הפסיכולוגי, שהתלוו למישפט המפורסם שבו ניצבו על ספסל-הנאשמים לא רק טוליו מורי, אחותו ומקורביהם, אלא רעיון הסוציאליזם בכללותו.

אלא שהסרט סובל לפחות משתי בעיות קשות. האחת טבועה באופיו של בולוניני, רומנטיקן המתרפק על התקרי פה, ומקפיד על כל קמט בווליון, מלמלה שבכתונת-החילה ובכל שאר פרטי השיחור, עדי-כדי-כך שהתיאורה הופכת חשובה יותר מן המתרחש בתוכה. הבעיה השנייה, גם היא תוצאה של אותה התרפקות, קשורה בסינגון הצילום. זה נעשה כולו מבעד למסגרות-אור, תוך מישחקים רבים עם העדשות והתאורה, כך שהתוצאה מתקבלת כטובלת באור-יקרות של עבר מופלא, כאשר הילות של זוהר אופפות אנשים וחפצים ללא כל צורך. במיוחד מיותר הדבר לאור העובדה שלא הנוסטאלגיה היא המניע העיקרי בסרט, אלא העימות הנפשי והפוליטי, שצריך להיות אקטואלי גם היום. הדימוין בין הצילום בסרט זה למסע של דה סיקה (שניהם צולמו על-ידי אנו ג'וארניארי) אינו יכול להיחשב כמחמאה.

הנרי פונדה - קפיצה מן הנפטלין

הרושם שמתקבל בעיני הצופה, שלא הוותר כראוי, הוא שלפניו סרט עמוס שמות שאת חלקם הוא מכיר וחלי-קם הוא שמע פעם, כך נדמה לו לפחות, ולכן זה לא יכול להיות רע. לזכות המפיקים והבמאי ואל גסט, יש לומר שהם אומנם הצליחו לגייס את כל האנשים הללו, ולשלב אותם כך שלא יעלו ביוקר מדי מצד אחד, ולא יעבדו קשה מדי מצד שני. ויחד עם זאת יש לסרט התחלה, אמי-צע וסוף, אבל לא יותר מזה.

חאלטורה של קוג'אק

בעבור חופן יהלומים (אסתר, תל-אביב, אנגליה) - תיכונן ובי-צוע של שוד יהלומים גולמיים ממכרה דרום-אפריקאי, יכול היה להיות סרט-טלוויזיה פור-שר למדי. בקולנוע, גדלים חטאיו ביחס של המסך הגדול למסך הקטן: קשה מאד להאמין למראה-העיניים בעיקר משום שתיכונן השוד פושר, ביצועו מסורבל ואלים, וסימומו כלי-כך מלאכותי.

העניין היחיד שאפשר בכל-זאת למצוא בסרט, הוא בעיקוב אחר תיכונן החאלטורה. כי זוהי המילה המתאימה ביותר, מבחינה הפקתית, לסרט זה. קודם כל, איסוף השמות להסרטה, טלי סאבאלאס, שמאו קוג'אק מהווה הימור טוב, מופיע בראש רשימת הכוכבים. אלא שהתברר ננות-מקורב מצביעה על כך שלא עבד בסרט הזה יותר משבוע. הסצינות שלו בודדות, מנותקות ברוב המקרים מן ההתרחשות המרכזית. הוא לובש כל הזמן אותה חליפה ואותה הבעה. יו או'ברין, אקדוחן מפורסם לשעבר בטל-וויזיה האמריקאית, נשלף לצורך הסרט מן הנפטלין. כריס-טופר לי הניח לשעה קלה לערפדים ולשאר המיפעלות שהוא מגלם בדרך-כלל. אוג'יו, סימפסון, כוכב-הרוגבי האמי ריקאי הכושי, עובר שלב נוסף בהרצה (אחרי המיגדל הלוהט) לקראת הליכה בעיקבות ג'ים בראון. מוד אדמס, הדנומנית מהאיש בעל אקדח-הזהב מוליכה בניחותה את גיורתה התמירה בכמה סצינות. ואת העבודה השחורה עושה פיטר פונדה, שבאמת מתרוצץ ומזיע בשמש האפרי-קאית הלוהטת.